

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

kdv Stip Stap en pov De Schatkamer

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 7 mei 2019

Samenvatting

Samenvatting

De inspectie heeft op 15 april 2019 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijf Schatkamer. Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal) achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2019 de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland in beeld brengen. Ook onderzoeken we in de groepen 1 en 2 van basisscholen de kwaliteit van de voorschoolse educatie voor kleuters met een risico op een (taal)achterstand. We noemen dit onderzoek de meting kwaliteit voor- en voorschoolse educatie 2019. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

We zien dat de pedagogisch medewerkers rekening houden met wat de peuters nodig hebben. De pedagogisch medewerkers werken met een programma waarmee zij de ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. De pedagogisch medewerkers gebruiken veel taal zodat de peuters nieuwe (Nederlandse) woorden leren. Bovendien is er op het kinderdagverblijf aandacht voor de speelhoeken. De pedagogisch medewerkers passen deze bij ieder thema aan, waardoor de peuters fijn spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren.

De pedagogisch medewerkers houden bij hoe het met een peuter gaat. Ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. De pedagogisch medewerkers spelen mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine groepjes. De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om.

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe

Kinderopvangorganisatie:
Humanitas

LRK-nummer: 173094557

Totaal aantal doelgroeppeuters: 4

het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leraar van groep 1 van de basisschool. We vinden het mooi om te zien dat de pedagogisch medewerkers ouders stimuleren om thuis met hun peuter te spelen en hen nieuwe dingen te leren die ook op het kinderdagverblijf aan de orde komen. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op het kinderdagverblijf.

De leiding maakt jaarlijks een plan waarin staat wat goed gaat en wat verbeterd kan worden. Ook volgen de leiding en de pedagogisch medewerkers verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk. De leiding van het kinderdagverblijf legt aan de gemeente en aan ouders uit of de voorschoolse educatie op orde is of en aan welke ontwikkelpunten ze werken.

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen. Zo brengt de leiding van het kinderdagverblijf nog niet in beeld of de peuters zich voldoende ontwikkelen voor ze naar groep 1 van de basisschool gaan. Daarnaast hebben we gemerkt dat de samenwerking tussen leiding en pedagogisch medewerkers versterkt kan worden. Met name een heldere verantwoordelijkheidsdeling behoeft de aandacht.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op de Schatkamer.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep(en), documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, zorgcoördinatoren en locatiemanagers. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiemanager van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....
Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- Kan beter
 - Voldoende
 - Goed
-

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op de Schatkamer.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op de Schatkamer als voldoende. De meeste standaarden zijn voldoende. De voorschool biedt VVE aanbod dat passend is bij de populatie. Daarnaast zoekt de locatie de samenwerking met ouders op door ze te informeren over de thema's die in groep worden behandeld. De locatie kan zich verder ontwikkelen door de meerwaarde van VVE inzichtelijk te maken, te werken richting meer doelgerichte activiteiten en te komen tot een meer zichtbare verantwoordelijkheidsdeling.

Context

De Schatkamer is gevestigd in Dinxperlo, een dorp tegen de grens met Duitsland, binnen een gebouw waar onder andere ook twee basisscholen, een kinderopvang en een bso zijn gehuisvest. De Schatkamer telt 16 kinderen waarvan er 4 een VVE indicatie hebben.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 10-12-2018 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op de Schatkamer.

3.1. Ontwikkelingsproces:

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		•	
OP6 Samenwerking		•	

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarden we als **voldoende**.

De pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf gebruiken een vve-methode. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. Het aanbod bereidt de peuters voor op de start in groep 1 van de basisschool.

De pedagogisch medewerkers richten de ruimte aantrekkelijk en uitdagend in. In de inrichting zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt en voor de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters. Ook zijn er voldoende spel- en leermaterialen aanwezig waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarden we als **voldoende**.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. De voorschool gebruikt de observatiegegevens in een cyclisch proces van doelen stellen, passende educatie bieden aan peuters, evalueren en bijstellen van doelen en het educatieve aanbod. Tijdens de observatie hebben we gezien dat de pedagogisch medewerkers de informatie over de ontwikkeling benutten om de voorschoolse educatie af te stemmen op de behoeften van individuele peuters en groepjes peuters. De pedagogisch medewerkers bespreken de bevindingen op vaste momenten in het jaar met ouders.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

Tijdens het onderzoek hebben we het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd.

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarden we als **voldoende**.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat waarin de regels en routines duidelijk zijn. Daarnaast structureren de pedagogisch medewerkers het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters over het algemeen actief en betrokken zijn.

De pedagogisch medewerkers stemmen de instructies, spelbegeleiding, opdrachten en tijd af op de behoeften van groepjes en individuele peuters. Zij gebruiken bij de instructies en opdrachten passende werkvormen. Tot slot geven de pedagogisch medewerkers de peuters inhoudelijk feedback op hun speel- en leerproces.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. De locatie kan zich verder ontwikkelen door in te zetten op de bewaking van de tijd. De activiteiten in de groep duurde vaak erg lang waardoor effectieve leer/speeltijd verloren ging. Daarnaast zien we dat de pedagogische aspecten sterk naar voren komen. De locatie kan zich verder ontwikkelen door ook in te zetten op de didactische kwaliteiten van de pedagogisch medewerkers. Bij het geven van feedback ten slotte is het essentieel dat de feedback concreet en helder is.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarden we als **voldoende**.

De leiding van het kinderdagverblijf en de pedagogisch medewerkers werken samen met de basisscholen door, bij de overdracht, informatie over de doelgroeppeuters uit te wisselen. De voorschool geeft daarbij door welk vve-programma de peuter heeft gevolgd en hoe lang hij/zij dit gevolgd heeft. Voor de doelgroeppeuters is sprake van een 'warme overdracht' van deze gegevens.

De voorschool ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en zij stemt haar ouderbeleid daar op af. De pedagogisch medewerkers betrekken ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter en stimuleren hen om thuis activiteiten te doen, bijvoorbeeld voorlezen. Zij informeren ouders voldoende over het thema, middels themabrieven en het ouderportaal. Daarbij geven ze ook aan welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod gaan komen, zodat ouders hier thuis op in

kunnen spelen.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is de wijze waarop er een doorgaande lijn wordt gerealiseerd tussen voor- en vroegschool. Uit de gesprekken maken we op dat er nu nog sprake is van een 'knip' tussen beide. In de samenwerking met ouders is het relevant om te checken of de gezonden informatie ook ontvangen wordt.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie:

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten		●	

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als **kan beter**.

Met een observatiesysteem brengt de voorschool de ontwikkeling van de kinderen in beeld. Daarin vergelijken ze de groei van de leerlingen met een norm.

De voorschool brengt nog niet in beeld of de kinderen voldoende uitgerust zijn voor een overgang naar groep 1. Ook de resultaten van de geboden VVE zijn nog niet in beeld. De voorschool kan zich verder ontwikkelen door in te zoomen op de ontwikkelingsresultaten van de leerlingen.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie:

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	
KA2 Kwaliteitscultuur		●	
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarderen we als **voldoende**.

De houder van het kinderdagverblijf heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan samen met de voorschool opgeschreven wat ze met de voorschoolse educatie willen bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op.

Het kinderdagverblijf heeft doelen geformuleerd. De leiding van het kinderdagverblijf evalueert via een systeem van kwaliteitszorg de doelstellingen uit haar (pedagogisch) beleidsplan.

Als onderdeel van de kwaliteitszorg brengt de leiding regelmatig het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerkers in beeld.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarderen we als **voldoende**.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholing om hun kennis en vaardigheden te versterken. Daarnaast is er een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren.

De pedagogisch medewerkers werken resultaatgericht, zij zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zij zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de kwaliteit van de educatie en op de ontwikkeling van de peuters.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is de wijze waarop verantwoordelijkheden zijn verdeeld. Tijdens het onderzoek kwam naar voren dat de leiding en de pedagogisch medewerkers niet altijd dezelfde verwachtingen hadden. De locatie kan zich verder ontwikkelen als een ieder vanuit zijn eigen rol meewerkt aan de verbetering van de kwaliteit op de Schatkamer.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarderen we als **voldoende**.

De leiding van het kinderdagverblijf verantwoordt zich (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroepeuters en over het aantal maanden dat zij vve hebben gehad. Uit de gesprekken die we voerden met enkele ouders blijkt dat de voorschool open staat voor hun wensen en voorstellen. Ook geven zij aan dat ze via de nieuwsbrief en de website voldoende informatie ontvangen.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Naar aanleiding van het inspectie onderzoek op 15 april 2019 kregen wij het rapport met daarin de bevindingen. We zijn blij met de opbrengsten die de inspectie laat zien. Met name de pedagogische kwaliteit die als goed beschreven wordt. Vanuit veiligheid kunnen kinderen zich immers ontwikkelen. Daarnaast zien we ook de mogelijkheden om het educatieve gedeelte meer “body” te gaan geven.

Er zijn tijdens de evaluatie punten aangegeven voor verdere ontwikkeling. Hoe we hier aan gaan werken, wordt hieronder beschreven.

Pedagogisch educatief handelen : In het werken met de Vve methode Startblokken kunnen de pm-ers meer gaan werken vanuit de SLO doelen. Aan de gemeente is, voor de komende OAB periode, de scholing planmatig werken aan doelen ook aangevraagd. Door deze scholing willen we de pm-ers meer vaardigheden aanleren in het didactische component en in het maken van een goede week en dag planning.

Samenwerking doorgaande lijn : In de samenwerking met de basisscholen is het van belang dat we de doorgaande lijn vanuit ons beter gaan afstemmen met het basisonderwijs. Door in overleg te gaan met beide directeurs kunnen we i.i.g. al een start gaan maken om hierover gezamenlijke afspraken te maken voor de komende schooljaren. Daarnaast kunnen we direct af gaan stemmen wat de ontwikkelresultaten zijn van de Vve peuters en hoe zich deze verhoudt met de overgang naar groep 1. Vanuit het basisonderwijs is dan ook hierover de terugkoppeling nodig naar de voorschoolse voorziening. Belangrijk is dat we gezamenlijk blijven kijken naar de mogelijkheden die er zijn in onze werkwijze en onderling goed blijven afstemmen.

Bij de samenwerking met NT2 ouders zullen we gaan afstemmen of de gegeven informatie ook echt overkomt en gaan kijken naar andere oplossingen die hiertoe kunnen bijdragen.